

گزارش

در نشست اجتماعی خشونت علیه زنان دارای همسر معتاد مطرح شد

زنانی در دایره ترس تهدیدات همسر و بی‌پولی

شهروند | آسیب‌ها، فقر و ناامنی‌هایی که گریبان زنان مردان معتاد را می‌گیرد، فراوان است، آنقدر زیاد که چندی پیش جمعیت دانشجویی – مردمی امام علی (ع) از نمایندگان مجلس و حقوقدان‌ها و مددکاران دعوت کرد تا در نشست تخصصی، مشکل این زنان بررسی شود. در این نشست تعدادی از زنان دارای همسر معتاد هم حضور داشتند و از مشکلاتشان گفتند. از اتفاقاتی که برای خود و فرزندان‌شان در نبود همسر یا در دوره ترک اعتیاد همسر رخ داده، از ناامنی‌های محل زندگی‌شان و از حمایت‌هایی که از آنها دریغ شده است. یکی از این زنان اعلام کرد که بارها برای گرفتن کمک به کمیته امداد مراجعه کرده اما آنها از او طلاق‌نامه یا نامه فوت همسر می‌خواستند؛ زهرار حبیمی، مدیرعامل جمعیت امام علی (ع)، نخستین سخنران این نشست بود. به گفته‌او، نخستین و آسیب‌پذیرترین قربانیان اعتیاد، زنانی هستند که به دلیل اعتیاد همسرانشان مورد انواع خشونت جسمی، جنسی و روانی قرار می‌گیرند: «این زنان سیر بلای کودکان‌شان در مقابل تهدید همسر می‌شوند و حتی اندک درآمد ناشی از کار سختشان را هم باید برای تامین مواد مخدر شوهر از دست بدهند. بیشتر این زنان با مظلومیت و سکوت همه چیز را تحمل می‌کنند.» او ادامه داد: «در شرایط اقتصادی کنونی کشور و با وجود مشکلات گرانی و بیکاری این زنان به تنهایی مسئولیت نگهداری فرزندان‌شان را بر عهده دارند و مرتب توسط همسرانشان مورد خشونت قرار می‌گیرند و زمانی که از سر استیصال مجبور به ترک خانه می‌شوند حتی یک خانه امن برای پناه گرفتن ندارند.» طراوت مظفریان، از اعضای جمعیت امام علی (ع) یکی دیگر از سخنران‌ها بود. او گفت: «این زنان به دلیل وابستگی، ترس از دست دادن فرزند، تهدیدات همسر به کشتن یا اسیدپاشی، نداشتن سرپناه و نگرانی از تامین معاش پس از جدایی، بی‌سوادی و نداشتن آگاهی حقوقی برای پیگیری قضائی و همچنین نگرانی از بر چسب‌های اجتماع به عنوان زن مطلقه، از وضعی که دارند خارج نمی‌شوند.» او ادامه این نشست پنبلی با حضور طحیه سیاوشی نماینده فراکسیون زنان مجلس، سجادی دستیار حقوق شهروندی معاونت زنان ریاست جمهوری، شیمافوشه وکیل دادگستری، زهرا جعفری حقوقدان و زهرا رحیمی مدیر عامل جمعیت، برگزار شد. فوشه به خلأهای قانونی برای رسیدگی به زنان مبتلا به خشونت خانگی اشاره کرد و توضیح داد: «صرفا خلأ قانونی، مشکلی ایجاد نمی‌کند، بلکه در مواردی با وجود قانون، شاهد اجرایی نشدن آن هستیم.» سجادی، دستیار حقوق شهروندی معاونت زنان ریاست جمهوری هم به عنوان سخنران بعدی، درباره لایحه تامین امنیت زنان در برابر خشونت گفت: «پیش نویس این طرح در دولت دهم آماده شده بود ولی متأسفانه به مدت ۵سال مسکوت ماند تا در اواخر سال ۹۵ خانم مولودی آن را برای بررسی اولیه به کار گروهی فرستاد و بعد از بررسی و اصلاح به قوه قضائیه رایج داده شده چرا که به دلیل وجود مجازات‌های پیش‌بینی شده در این قانون به تأیید ریاست قوه قضائیه نیاز است.» سیاوشی –نماینده مجلس – هم در ادامه بزرگ‌ترین و اساسی‌ترین مشکل در کشور را نبود طرح و سند توسعه ملی عنوان کرد: «متأسفانه هزینه‌های زیادی برای این سند از جیب مردم پرداخت شده ولی صرفا مطالعات و پژوهش‌هایی انجام گرفته که تنها تصویری از وضعیت موجود را ارائه می‌دهند و هیچ گونه راهکار، استراتژی یا برنامه میان دورهای برای آن تعریف نشده است.» او به آسیب‌های حاشیه‌نشینی در کشور هم اشاره کرد: «در سال ۵۷، با جمعیت ۲۶ میلیونی تعداد مردم حاشیه‌نشین ۵۰۰هزار نفر بود، اما (ره) در زمان انقلاب فرموندند که ما به دلیل این حاشیه‌نشین‌ها انقلاب کردیم. امروز با جمعیت ۸۰ میلیونی کشور مادر حدود ۱۲ تا ۱۴ میلیون حاشیه‌نشین داریم و همچنان شاهد افزایش نرخ فقر، خشونت، اعتیاد در سطح جامعه هستیم.» سیاوشی افزود: «در ارتباط با بحث حاشیه‌نشینی ۳۰ دستگاه دولتی متولی امر آسیب‌های اجتماعی هستند و ۳۰۰ میلیارد تومان به این امر اختصاص داده شده است و در برنامه ششم توسعه گفته شده که این آسیب‌ها باید ۲۵ درصد کاهش پیدا کند ولی متأسفانه با وجود قوانینی که بر علیه خشونت در قانون اساسی تعریف شده و اختصاص بودجه، همچنان شاهد افزایش نرخ فقر، خشونت، اعتیاد در سطح جامعه هستیم و تلاش مادر یک سال گذشته برای درخواست از سازمان برنامه و بودجه برای ارائه گزارشی در چگونگی هزینه کردن این بودجه هنوز بی‌پاسخ مانده است.» سیاوشی در ادامه درباره اهمیت توانمندسازی زنان سرپرست خانوار یا بدسرپرست هم توضیح‌هایی داد: «قرار است طرحی برای توانمندسازی زنان سرپرست خانوار صورت گیرد که این زنان از پوشش حمایتی دولت برخوردار شوند و بتوانند روی پای خود بایستند.»

در هر اتاقی، محل‌های امن را مشخص کنید (مثلا زیر یک میز محکم یا کنار ستون‌ها یا دیوارهای مجاور آنها).

دستور ۳/۵میلیارد دلاری رئیس‌جمهور برای حوزه درمان

الناز محمدی | ایستاد پشت تربیون، دست‌هایش را باز کرد و گفت، آن‌چه را که به اعتقاد تعدادی از همکارانش نباید می‌گفت، «پروانه سلحشوری»، نماینده تهران، جامعه‌شناسی که از همان بدو ورودش به مجلس دهم خبرساز شد، چهارشنبه پشت تربیون مجلس رفت تا نطق ۷دقیقه‌ای سالانه‌اش را انجام دهد و حرف‌هایش درباره وضع معیشتی مردم، حضور نیروهای نظامی در کن‌های حکومتی و... بعضی‌ها را آن‌چنان در مجلس و بیرون آن خشمگین کرد که آنها را پیش و بیش از هر موضوعی، یاد «زن بودن» و انداخت. در روزهای گذشته، پروانه سلحشوری با انواع و اقسام ناسزاها در فضای مجازی و واقعی و حتی رسانه‌ای مانند روزنامه کیهان روبه‌رو شده و می‌گوید: در این باره حیران است. او به «شهروند» می‌گوید: فعلا نمی‌خواهد درباره این موضوع صحبت کند اما از این واکنش‌ها شوکه شده است.

«طحیه سیاوشی»، همکار «پروانه سلحشوری» در مجلس و فراکسیون زنان آن است. او در گفت‌وگوی تفصیلی با «شهروند» از فضای مجلس در روز چهارشنبه، نوع واکنش‌ها به پروانه سلحشوری و محدودیت‌هایی که در مجلس، سدره‌زنان نماینده است، می‌گوید. او می‌گوید به دلیل قوانین ایران، مردان از همه نوع و قشر و سوادی، خودشان را بهتر از زنان، حتی زنان نخبه و نماینده می‌دانند و به همین دلیل هم است که به خودشان اجازه می‌دهند در فضای مجازی و واقعی هر طور می‌خواهند، با آنها رفتار کنند.

همین چند روز پیش عده‌ای از زنان بیرون مجلس از من می‌پرسیدند که نطق‌های خانم سلحشوری را چه کسی می‌نویسد و من در پاسخ گفتم که یک نطق پنج دقیقه‌ای هم که به او می‌افتد، خودش می‌رود در اتاق چایخوری، نطقش را می‌نویسد و معمولاً به من می‌دهد می‌خوانم، اگر ویرایشی داشته باشد، می‌گویم، ولی اینکه کسی به او ایدو نظر بدهد، اصلا وایدا.

● **به آن روز مجلس برگردیم. بعد از آنکه نطق خانم سلحشوری تمام شد، واکنش‌ها چطور بود؟**

من و عده‌ای از نماینده‌ها رفتیم جلو و از او تقدیر کردیم که کار مرسومی است، ولی بعدا شنیدیم که وقتی نشسته است، عده‌ای به او اعتراض‌های تند می‌کرده‌اند.

● **عده‌ای که بعضی‌شان می‌گویند مانگفته‌ایم.**

من با گوش خودم آن حرف‌ها را نشنیدم. خود آقای کریمی قدوسی هم آن روز پشت سر من نشسته بود، ولی من نشنیدم حرفی بزند؛ حالا هم که در این باره نوشته‌ا، از بعد سیاسی با موضوع برخورد کرده‌است.

- شما گفتید که در جامعه ایران، فضا برای کار زنان فعال باز نیست. این فضا در مجلس چطور است؟ ما می‌دانیم که در مجلس حاضر، تعداد زنان نماینده از همه ادوار مجلس بیشتر است، اما همین بیشتر شدن تعداد زنان و البته فعال تر بودن چشمگیر فراکسیون زنان در آن باعث نشده فضای مردانه مجلس کمی به نفع زنان تغییر بکند.**
- متأسفانه این فضای حاکم در جامعه است. ما عذر صد آن مجلسیم؛ تعداد کم ما باعث شده فضای راحتی برای فعالیت و پیشبرد موضوعاتی که در چار چوب قانون است، وجود نداشته باشد، یعنی ما برای مباحثی که فکر می‌کردیم بعد از دوسال می‌توانیم آنها را پیش ببریم، دچار محدودیت‌هایی هستیم.**
- منظور تان بیشتر محدودیت‌های جنسیتی است یا سیاسی؟**

هم محدودیت‌های جنسیتی است و هم اینکه به دلیل چار چوب سیاسی که ما داریم، وقتی می‌خواهیم کاری را پیش ببریم، کارمان را در آن چار چوب می‌بیند. ما ناچاریم حداکثر تلاشمان را در این مجلس بکنیم. این مجلس، مجلسی نبوده که ۱۷ زن فعال را به خودش دیده باشد.

مجلس چطور بود؟ آن‌طور که از فیلم‌ها برمی‌آید، تعدادی از نمایندگان با صدای بلند به او اعتراض می‌کردند و بعدش هم خبر آمد که تعدادی از نمایندگان به خانم سلحشوری توهین کرده‌اند؛ هر چند بعضی‌شان الان می‌گویند که حرف‌هایش توهین آمیز نبود است.

حدود ۶-۵ نفر بودند که یا زیر لب یا بلند به سخنان او اعتراض می‌کردند.

● **این افراد چه کسانی بودند؟**

من ترجیح می‌دهم اسم نیاورم. فضا طوری بود که این افراد توهین می‌کردند ولی افراد دیگری بودند که مخالف حرف‌های خانم سلحشوری بودند اما با ادبیات بدی در این باره صحبت نمی‌کردند؛ حتی بعضی افراد در شهرهای این نماینده‌ها اسم آنها را برده و انتقاد کرده بودند که چرا با این زن نماینده بد رفتار کرده‌اید.

● **یعنی مردم قم که آقای امیرآبادی نماینده‌اش است؟**

نه، این ماجرا درباره نماینده

دیگری بود که شانش متفاوت از آقای امیرآبادی است. با وجود اینکه عضو فراکسیون ولایی است. می‌خواهم بگویم مردم آن حوزه انتخابیه با وجود اینکه خط و خطوط سلحشوری را می‌دانند و می‌دانند که چقدر با نماینده‌شان متفاوت است، در عین حال به او حق نمی‌دهند که بیاید هر چه می‌خواهد بگوید و به او انتقاد می‌کنند. این نماینده هم حالا در صد برآمده که به مردم شهرش ثابت کند حرف بدی در این باره نزده است. به هر حال اسم‌هایی مطرح شده است و البته من چندان موافق آمدن اسم‌ها نیستم

● **ولی بعضی از این افراد، طوری واکنش نشان داده‌اند که به نظر می‌آید خودشان با آمدن اسمشان هیچ مشکلی ندارند؛ مانند آقای کریمی قدوسی.**

بله، او نوشته است که استکبار جهانی یک اتاق فکر دارد و بعضی نمایندگان از این اتاق فکر خط می‌گیرند؛ چند نفر را هم مانند آقای حیدری، خانم سلحشوری، آقای کریمی و کواکبیان اسم برده است. این سنت اسم آوردن واقعا کار غلطی است. این رسم باید از مجلس بیفتد. الان این افراد را دارند به خیانت متهم می‌کنند، در حالی که اینطور نیست.

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از اختصاص ۳۵میلیارد دلار ارز برای حوزه پزشکی با دستور رئیس‌جمهور خبر داد. حسن هاشمی در این باره گفت: «سعی کرده‌ایم هزینه‌های اضافی را کم کنیم با این شرط که خدمات کاهش پیدا نکنند در این باره مردم شاهد اقدامات خوبی اند. بعضی اقلام و اقدامات که در پوشش بیمه اضافه بودند و در صورت حذف برای مردم ایجاد مشکل نمی‌کرد را حذف کرده‌ایم. همپوشانی بیمه‌ها نیز صورت گرفته و امروز هر نفر فقط یک دفترچه بیمه دارد.» وزیر بهداشت ادامه داد: «در هر شرایطی که قرار بگیریم، خدمات ما کاهش پیدا نخواهد کرد، چرا که ما این شرایط سخت را پذیرفته‌ایم و برای مردم کم نخواهیم گذاشت.»

طحیه سیاوشی، نماینده تهران در مجلس در گفت‌وگو با «شهروند» از واکنش‌های تند و برخورد های جنسیتی

با زنان نماینده در ایران و اتفاقات اخیر علیه پروانه سلحشوری می‌گوید

از میزان توهین‌ها به زنان نماینده شوکه شده‌ایم!

● **پروانه سلحشوری: از نوع واکنش‌ها به نطق اخیرم، حیرت‌زده و شوکه‌ام**

● **سیاوشی: زنان نماینده در مجلس هم با انواع و اقسام محدودیت‌های جنسیتی روبه‌رو بند**

● **در جامعه ما اگر یک زن، نماینده هم باشد، یک مرد عادی و عامی و حتی بی‌سواد جامعه هم فکر می‌کند شأنش از او بالاتر است**

فرصت‌هایی که زنان در مجلس به دست می‌آورند، واقعا محدود است و خیلی آرام پیش می‌رود.

● **یعنی غیر از موقع نطق‌ها، در مواقع دیگر هم مدام این را حس می‌کنید که اگر یک نماینده مرد بودید کار تان خیلی بهتر پیش می‌رفت.**

بله، معلوم که اینطور است. نطق، یک صدم کار ما است. ما مدام در صحن و در کمیسیون‌ها و ... فعالیت می‌کنیم، ولی سخت به نتیجه می‌رسد. این فرصت بعد از ۴۰ سال برای زنان ایرانی مهیا شد که ۱۷ زن به مجلس بیایند؛ من فکر می‌کنم مایا بد همه تلاشمان را در این مجلس بکنیم، با وجود اینکه هم تنگ‌نظری‌ها ز یاداست، هم تنگناها.

● **برگردیم به واکنش‌های بیرون مجلس به نطق خانم سلحشوری. همان روز او فیلم نطقش را در حساب توئیتری‌اش گذاشت و نظراتی که کاربران برای این پست او گذاشتند، خیلی تند و حاوی رکیک‌ترین اهانت‌ها بود. تحلیل شما در این باره چیست؟**

بله، در فضای مجازی و بعد در روزنامه (..)، رسانه رسمی کشور که مردم آن را می‌خوانند، واکنش‌ها بسیار وحشتناک بود. من معتقدم که اگر یک زن، نماینده هم باشد، یک مرد عادی و عامی و حتی بی‌سواد جامعه هم فکر می‌کند شأنش از او بالاتر است. خوب راست هم می‌گوید.

● **راست می‌گوید؛ اینکه شأنش از یک زن باسواد فعال‌تر است؟**

بله؛ از این نظر که قانون شأن او را بالاتر از من زن قرار داده، می‌دانید چرا؟ برای اینکه وقتی شما برای ازدواج به محضر می‌روید، ۲۰ تا شرط ضمن عقد آقا به شما می‌بخشد که شما یک مهریه را به او ببخشید؛ یعنی او ۲۰ تا حق دارد، شما یکی. بعد تازه الان عده‌ای راه افتاده‌اند و به دلیل اینکه قیمت سکه بالا رفته، می‌خواهند قانون را دست کاری کنند و میزان مجاز مهریه را کم کنند. من گفتم حق ندارید این کار را بکنید؛ شما ۱۰ تا از حقوق آن مرد را کم کنید، زن هم خود به خود مهریه‌اش را کم می‌کند. وقتی این همه حق قانونی به مردان داده شده، خوب معلوم است که آنها خودشان را بهتر از زنان می‌دانند. وقتی هم که خانواده‌ها را نگاه می‌کنیم که مثلاً زن می‌خواهد از آن جدا شود، داریم چه کسی را متهم می‌کنیم که نمی‌تواند در این شرایط بماند و زندگی کند؟ زن را. داریم او را متهم می‌کنیم که دارد زیاده‌طلبی می‌کند یا چه کسی دارد مخالف عفاف و حجاب و حریم خانواده حرکت می‌کند؟ زن. بنابراین آن مرد عامی بی‌سواد شأن خودش را بالاتر از من نماینده می‌داند. خوب شاید حق دارد که بیاید این طوری کامنت بگذارد.

● **شخص شما هم در توئیتر با چنین برخورد هایی مواجه شده‌اید؛ درست است؟**

بله، مثلاً وقتی که من خبر اجرای خیابانی آقای معتمدی را در تهران به‌عنوان یک خبر خوب اعلام کردم، باور تان نمی‌شود که چند کامنت را به دلیل فحش‌های بسیار رکیک‌پساک کردم تا جایی که دخترتم هم به من گفت مامان خیلی ناراحت‌م، تورو خدا دیگر چنین توبیت‌هایی نکن.

- بعد از ماجرای نطق خانم سلحشوری و آقای حیدری، ۲۰ نفر از نمایندگان به هیأت نظارت بر رفتار نمایندگان نامه نوشته‌اند و خواستار برخورد شده‌اند. شما فکر می‌کنید با این شرایط واکنش فراکسیون امید در این باره باید چطور باشد؟**
- به نظر من این موضوع باید در فراکسیون بررسی شود.**

● **فراکسیون زنان چطور؟**

خود خانم سلحشوری معتقد است که باید فراکسیون زنان وارد ماجرا شود.

● **خود خانم سلحشوری این روزها چطور است؟ فعلا او ترجیح داده که با رسانه‌ها درباره این واکنش‌ها صحبت نکند.**

اینها فقط واکنش نبوده؛ حجم زیادی از آن بر خورد سکسیستی با ماجرا بود. به نظر من این باید بررسی شود؛ این جامعه هنوز موجودیت یک زن را در عرصه سیاسی و در بالاترین سطح حاکمیتی نمی‌تواند بپذیرد. خانم سلحشوری می‌گوید شوکه شده‌ام و فکر نمی‌کردم این برخورد های جنسیتی با من شود. نطق آقایان حیدری و نعمتی خیلی تندتر از نطق خانم سلحشوری بود اما واکنش‌ها اینطور نبود.